

Stiftelsen Lovdata

Årsmelding 2005

Lovdata

25år

1981-2006

Lovdata er Norges sentrale leverandør av rettslig informasjon

På Lovdatas nettsted www.lovdata.no ligger viktige og sentrale rettskilder gratis tilgjengelig. Informasjonen omfatter lover og forskrifter - som til sammen bestemmer borgernes rettigheter og plikter - samt nye avgjørelser fra Høyesterett, lagmannsrettene og Menneskerettsdomstolen i Strasbourg. Nettstedet har mellom to og tre millioner oppslag i måneden, og svært mange andre nettsteder benytter lenker til Lovdatas start-side eller direkte til en lov eller forskrift. Lovdata tilbyr også systemer for advokater og jurister - med avanserte søke- og fremfinningsmuligheter spesielt tilpasset profesjonelle brukere. Disse systemene finnes både i web- og DVD/CD-versjoner. Lovdata har en sentral rolle i forvaltningen av regelverk, blant annet ved å bidra til utgivelsen av *Norsk Lovtidend* og ved en kontinuerlig konsolidering av lover og forskrifter, dvs. innarbeiding av endringer i hele det norske regelverket.

Lovdatas organisering og formål

Lovdata er en privat stiftelse som ble opprettet i 1981. Stiftelsens formål er å etablere og drive rettslige informasjonssystemer. Lovdatas vedtekter pålegger stiftelsen å drive etter forretningsmessige prinsipper, og den driver uten subsidier fra det offentlige. I Lovdatas styre sitter representanter for Justisdepartementet, Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo, Stortinget, Den Norske Advokatforening og Den Norske Dommerforening. Lovdata har en solid forankring i såvel sentrale, offentlige institusjoner som i det private næringsliv.

Lovdatas samarbeidspartnere

Lovdata samarbeider med Høyesterett og lagmannsrettene om elektronisk publisering av rettsavgjørelser, også avgjørelser som ikke blir publisert på annen måte. Lovdata bidrar også til publisering av konvensjonelle trykksaker som *Norges Lover*, *Overenskomster med fremmede stater* og *Cappelens særtrykk*. Lovdata har utstrakt kontakt med de juridiske fakultetene, noe som blant annet konkret resulterer i at Lovdata finansierer vit.ass.stillinger, utgir tidsskrifter og sørger for tilgang til Lovdata for studenter og lærere.

Systemer for profesjonelle brukere

Advokater, forvaltningen, rettsvesenet, næringslivet og undervisningssektoren er profesjonelle brukere av rettslig informasjon. Lovdata tilbyr systemer for disse gruppene, som omfatter lover, forskrifter, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak, forarbeider, juridisk litteratur mv. - i til sammen mer enn 100 databaser. Tilbudet inkluderer Celex - EUs rettslige informasjonssystem - samt alle direktiver og forordninger som er inkludert i EØS-avtalen i norsk oversettelse. Lovdata vedlikeholder et stort antall lenker mellom norske rettskilder og rettskildene for EØS og EU.

Innhold

	side
Tilbakeblikk på 2005	4
Organisasjon og oppgaver	4
Styret	4
Regelforvaltning	5
Samarbeid med domstolene	6
Samarbeid med universitetene	6
Samarbeid med forlag	7
Tidsskrifter	7
Nettpublisering	8
<i>Lovdatas nettsted</i>	8
<i>Varsling fra Lovdata</i>	8
<i>RSS-feed</i>	8
<i>UDs traktatregister</i>	9
<i>Web-vert for Stortinget</i>	9
Systemer for profesjonelle brukere	9
<i>Web-systemer</i>	10
<i>DVD/CD</i>	10
Markedsføring og kontakt med brukere	11
<i>Kursvirksomhet</i>	11
Kort blikk på utviklingen av Lovdatas prisede produkter	12
Merknader til regnskapet for 2005	13
Utsiktene for 2006	13
Regnskap	14
<i>Regnskapsprinsipper</i>	14
<i>Driftsregnskap</i>	15
<i>Balanse</i>	16
<i>Noter til regnskapet</i>	16
<i>Revisjonsberetning</i>	18
Ansatte	17

Tilbakeblikk på 2005

Kunngjøring av regelverk

Lovdata står for den elektroniske kunngjøringen av regelverker og utgir også papirutgaven av Norsk Lovtidend. I 2005 ble det kunngjort 136 lover og 1748 forskrifter mv. En stor del av Lovdatas arbeid i forbindelse med kunngjøringen består i teknisk kvalitetsikring av tekstene, jfr avsnittet nedenfor om *regelforvaltning*.

Lovdatas nettsted

Antall oppslag på gratissidene www.lovdata.no økte med over 20% i 2005 og kom opp i over 28 millioner oppslag på årsbasis. Ca. halvparten av oppslagene gjaldt lovene.

Tjenesten *Varsling fra Lovdata*, som melder fra om endringer i lover og forskrifter og om nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser, fikk også i 2005 fordoblet antall abonnenter.

Informasjonssystem for profesjonelle brukere

En viktig målsetning for Lovdata er å bedre tilgjengeligheten av rettskildene samt å gjøre

brukerne oppmerksomme på endringer i regelverket og nye rettsavgjørelser. Det er også viktig å gjøre samlingen av rettskildene mest mulig komplett og synliggjøre de interne lenkene og de innbyrdes forbindelsene mellom de ulike rettskildene.

Lovdata legger derfor stor vekt på både å utbygge databasene og forbedre navigasjonsmulighetene i systemet. I løpet av året ble følgende nye baser etablert:

Personvernemnda, Patentstyret, Disiplinæravgjørelser for advokater og Pasientskadenemnda.

Antall abonnementer økte med 15% i løpet av 2005 – mot 20% de to tidligere årene. Bruken av systemet, målt i antall timer, økte med ca 40% – det samme som i de to tidligere år.

Lovdata går inn for å opprettholde en aktiv dialog med abonnenter og brukere. Det legges stor vekt på tilgjengelighet og rask løsning av feil og problemer som brukerne melder om. I tillegg holdes det jevnlig kurs i bruk av systemene, og i 2005 deltok ca. 260 personer på Lovdatakurs.

Organisasjon og oppgaver

Stiftelsen Lovdata er en allmenntilgjengelig institusjon som ble opprettet i 1981 av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Lovdatas formål er å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Driften skal være selvfinansierende.

Lovdata samarbeider med Stortinget, forvaltningen, domstoler og universitetene for å gjøre rettskildene i Norge mest mulig tilgjengelige. Lovdata ser det som sin oppgave å tilby generelle og komplette databaser over de ulike rettskildene. Lovdata leverer også tekst til forlag som tilbyr både tradisjonelle og elektroniske publikasjoner på spesielle rettsområder.

Styret

Fem sentrale institusjoner innen rettslivet i Norge har anledning til å oppnevne hvert sitt medlem til Lovdatas styre. Lederen utpekes av Justisdepartementet. Ved årets slutt var styrets sammensetning følgende:

PROFESSOR KNUK KAASEN (*styrets leder*)
oppnevnt av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo

AVDELINGSDIREKTØR ODD STORM-PAULSEN
oppnevnt av Justisdepartementet

ADVOKAT PER RACIN FOSMARK
oppnevnt av Den Norske Advokatforening

LAGDOMMER REGINE RAMM BJERKE
oppnevnt av Den Norske Dommerforening

DIREKTØR HANS BRATTESTÅ
oppnevnt av Stortinget

Regelforvaltning

I likhet med andre høyt utviklede land har Norge et omfattende og dynamisk regelverk som på mange måter kan ses som et formalisert speilbilde av samfunnet. Regelverket utvikler seg i takt med samfunnet. I Norge har vi god oversikt over dette regelverket. Dette skyldes blant annet Lovdatas innsats med teknisk kvalitetssikring og konsolidering av regelverket.

I forbindelse med utgivelsen av *Norsk Lovtidend* blir nye lover og forskrifter sendt inn til Lovdata, hvor de blir registrert og kodet. Henvisninger, ikrafttredelser, opphevelser og forskriftshjemler blir kontrollert mot eksisterende regelverk. Det spesielle i Norge er at hele regelverket blir konsolidert, ikke bare lovene, men også de sentrale og lokale forskriftene. At et regelverk blir konsolidert, betyr at nye endringer fortløpende blir innarbeidet i den gamle loven eller forskriften, slik at man kan finne frem til den gjeldende ordlyden uten å måtte drive detektivarbeid. Konsolidering betyr også at man fjerner opphevede tekster og tekster som ikke lenger har noen betydning fordi de er innarbeidet i en annen tekst. Slike tidligere versjoner blir lagret i et historisk arkiv. Dette kontroll- og konsolideringsarbeidet bidrar til at formelle feil i regelverket blir avdekket på et tidlig tidspunkt.

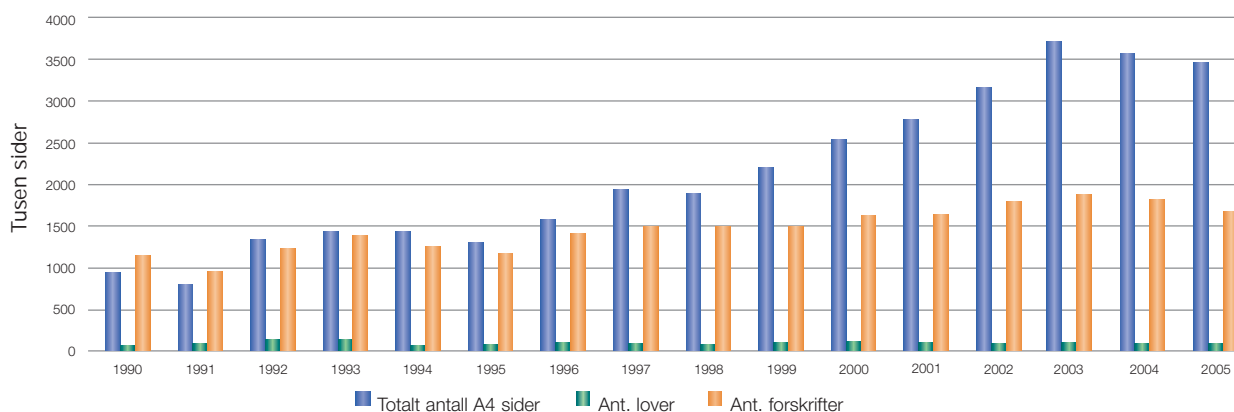
I Norge har vi ca. 780 lover og ca. 11.000 forskrifter mv. I 2005 ble det gitt 136 lover og 1.748 forskrifter. De fleste av disse var såkalte endringslover og -forskrifter, og medførte at det måtte foretas mange tusen endringer i de eksisterende lovene og forskriftene.

Utviklingen av regelproduksjonen i Norge de siste årene fremgår av følgende figur som angir antall nye lover og forskrifter som er kunngjort i *Norsk Lovtidend*:

Omfanget av Lovtidend viste et hopp på ca. 70% i 1992 og holdt seg på dette høye nivået frem til 1996. Til og med 2003 økte omfanget kraftig. I dag er antall sider i Lovtidend mer enn fem ganger så stort som før 1992. Vi ser også at det ikke først og fremst er antall lover og forskrifter som har økt, men at lovene og forskriftene gjennomsnittlig er blitt lengre.

Økningen i omfanget av Lovtidend har ikke medført at den til en hver tid gjeldende mengden av lover og forskrifter har økt tilsvarende. Dette skyldes at nytt regelverk stort sett erstatter gammelt regelverk. Økningen i volumet av Lovtidend kan best forklares ved at regelverket nå endres oftere enn tidligere.

Utviklingen av omfanget av Norsk Lovtidend

Samarbeid med domstolene

Gjennom avtaler med Høyesterett og lagmannsrettene bidrar Lovdata til at rettsavgjørelser blir tilgjengelige i et langt større omfang enn tidligere. Avgjørelser som oversendes Lovdata fra lagmannsrettene skal være utstyrt med et sammendrag skrevet av en av dommerne.

Avgjørelsene som mottas fra domstolene blir gjennomgått og kodet. Henvisninger til lover og andre avgjørelser blir standardisert, slik at de kan

utnyttes til kryssreferansesøk og andre hypertext-funksjoner. Straffesaker og en del andre saker blir anonymisert.

I løpet av 2005 ble saksbehandlingssystemet Lovisa innført i alle tingrettene, i tillegg til lagmannsrettene hvor systemet ble innført i 2004. På sikt vil Lovisa bidra til en mer effektiv og fullstendig innsending av saker til Lovdata.

Mottatte avgjørelser

Domstol	Sivile saker				Straffesaker			
	2005*	2004	2003	2002	2005*	2004	2003	2002
Høyesterett	76	86	77	62	111	133	112	93
Høyesteretts kjæremålsutvalg	805	781	659	671	964	1044	808	722
Agder lagmannsrett	161	138	110	105	205	144	186	188
Borgarting lagmannsrett	607	623	756	791	366	310	388	342
Eidsivating lagmannsrett	147	163	115	155	120	110	116	137
Frostating lagmannsrett	237	185	183	203	157	104	103	117
Gulating lagmannsrett	344	340	392	364	224	280	246	163
Hålogaland lagmannsrett	165	148	169	221	143	105	92	111
Oslo tingrett	141	119	350	293	274	495	365	298
Andre tingretter	51	26	19	17	48	27	14	6

* Tallene for 2005 er ikke fullstendige fordi alle avgjørelsene ennå ikke er mottatt fra domstolene.

Samarbeid med universitetene

Lovdata har et nært samarbeid med de juridiske fakultene i Oslo, Bergen og Tromsø. Dette samarbeidet tar flere former. Blant annet er det inngått fastprisavtaler om bruk av systemet innen rammen av et gitt antall samtidige innganger. Ordningen bidrar til at et stort antall studenter får Lovdata-erfaring i studietiden.

Lovdata finansierer også vit.ass. stillinger både ved Institutt for rettsinformatikk og Senter for Europarett. Stillingene ved Senter for Europarett er blant annet knyttet til redaksjonen for tidsskriftet *EuroRet*. Ved Institutt for rettsinformatikk er vit.ass.stillingen knyttet til et forskningsprogram i rettslige informasjonssystemer og kommunikasjonsprosesser.

Lovdata tilbyr videre deltidsstillinger til studenter ved Det juridiske fakultet i Oslo. Studentene deltar i redaksjonsarbeidet i Lovdata og er blant annet med på å bygge opp nye databaser.

Samarbeid med forlag

Tradisjonell publisering spiller fremdeles en viktig rolle i samfunnet. Lovdata bidrar til produksjonen av en rekke viktige trykksaker for regelverk og avgjørelser.

Lovdata utgir *Norsk Lovtidend* i både nett- og papirversjon etter oppdrag fra Justisdepartementet. Lovdata produserer trykkegrunnlaget til *Overenskomster med fremmede stater* etter oppdrag fra Utenriksdepartementet.

Lovdata samarbeider med Lovsamlingsfondet om produksjonen av *Norges Lover*.

For Nordisk Skibsrederforening produseres trykkesatsen til *Nordiske Domme i Sjøfartsanliggender*. For Cappelen Akademisk forlag lages trykkesatsen til mer enn 200 særtrykk i året, i tillegg til en rekke spesialiserte lovsamlinger. Teksten til lovsamlinger leveres også til blant annet Gyldendal Akademisk forlag og Cappelen Akademisk forlag.

Lovdata leverer også tekst til forlag i forbindelse med elektroniske utgivelser, for eksempel til Easyfind, DIB kunnskapssystemer og Kommuneforlaget.

Tidsskrifter

Norsk Lovtidend

Norsk Lovtidend kunngjøres både på nettet og i en papirversjon. Kunngjøringen på nettet betyr at tiden som går fra en lov/forskrift blir vedtatt til den blir kunngjort er betydelig kortet ned. Det er fremdeles mulig å abonnere på papirversjonen av *Norsk Lovtidend* som utkommer gjennomsnittlig et par ganger i måneden.

EuroRett

Formålet med *EuroRett* er å gi et bilde av hva som skjer innenfor EU-retten på en enkel og oversiktlig måte - slik at praktiserende jurister og andre interesserte raskt kan finne frem til de relevante kildene. *EuroRett* har abonnenter over hele Skandinavia og utkommer med ca. 20 nummer i året.

EuroRett er den største norskspråklige publikasjonen av denne typen. Redaktørene ved Senter for Europarett ved Universitetet i Oslo følger kontinuerlig et stort antall juridiske databaser, tidsskrifter og andre publikasjoner. Viktige avgjørelser fra EF-domstolen og EFTA-domstolen refereres ca. en uke etter domsavsigelsen. Norske rettsavgjørelser med tilknyt-

ning til EØS- og EU-retten refereres så snart de er avsagt. I tillegg gis det informasjon om nye forarbeider, uttalelser, vedtak mv., og det gis en oversikt over relevant litteratur og tidsskriftsartikler.

Lov&Data

Lov&Data er ledende innen Norden med hensyn til dekning av nyheter med rettsinformatisk interesse. Hovedvekten er lagt på nyheter fra de skandinaviske landene, men hele verden dekkes i utgangspunktet. *Lov&Data* bringer også referater av nye rettsavgjørelser, idet den hurtige teknologiske utviklingen gjør at mye ny juss på dette området nettopp blir skapt gjennom avgjørelser. Tidsskriftet *Lov&Data* utkommer med fire nummer i året.

Professor dr juris Jon Bing (Universitetet i Oslo) er ansvarlig redaktør, adjunkt Henrik Udsen (Københavns universitet) og advokat Janne Glæsel (Bech-Bruun) er redaktører for Danmark og doktorand Daniel Westman (Stockholms universitet) for Sverige. Kari Gyllander (Lovdata) er medredaktør.

Nettpublisering

Lovdata har erfaring med nettpublisering siden 1995. På grunn av Lovdatas mange brukere blir det lagt stor vekt på blant annet:

- at utstyr og driftsmiljø er fysisk sikret
- at utstyret har den nødvendige kapasitet og er sikret mot driftsforstyrrelser av ulike slag
- at nye rettskilder blir gjort tilgjengelig så raskt som mulig
- at innholdet i databasene er korrekt
- at reglene for anonymisering av avgjørelser, uttalelser osv utfra personvern hensyn blir fulgt.

Lovdatas nettsted

Lovdatas nettsted (www.lovdata.no) har ca. 2.5 millioner oppslag i måneden. Formålet med nettstedet er å gi alle tilgang til oppdaterte lover og forskrifter og til nye avgjørelser fra Høyesterett og lagmannsrettene. Tusenvis av andre nettsteder har lenker til Lovdatas sider og sikrer seg dermed at de alltid kan vise til siste versjon av en lov eller forskrift. Lovdatas nettsted er således blitt en viktig informasjonskilde for nettbrukere over hele landet.

Nettstedet inneholder blant annet:

- den elektroniske utgaven av *Norsk Lovtidend*
- alle gjeldende lover og sentrale og lokale forskrifter
- nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser.
- norske sammendrag av avgjørelser fra Menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Man kan navigere på sidene ved å søke eller ved oppslag i kronologiske, alfabetiske, systematiske eller næringsrettede registre.

Avgjørelsene er utstyrt med lenker til de sentrale lovparagrafene. Avgjørelsene blir liggende på Lovdatas gratissider i opptil 6 måneder.

Figuren nedenfor illustrerer utviklingen av antall oppslag på Lovdatas gratissider siden starten. Vi ser at de fleste oppslagene gjelder lovene og de sentrale forskriftene.

I Lovdatas betalingssystemer er bruksmønsteret et annet, idet rettsavgjørelser topper statistikken sammen med lovene. Dette skyldes nok at profesjonelle rettskildebrukere som for eksempel advokater har andre rettskildebehov enn borgere flest.

Varsling fra Lovdata

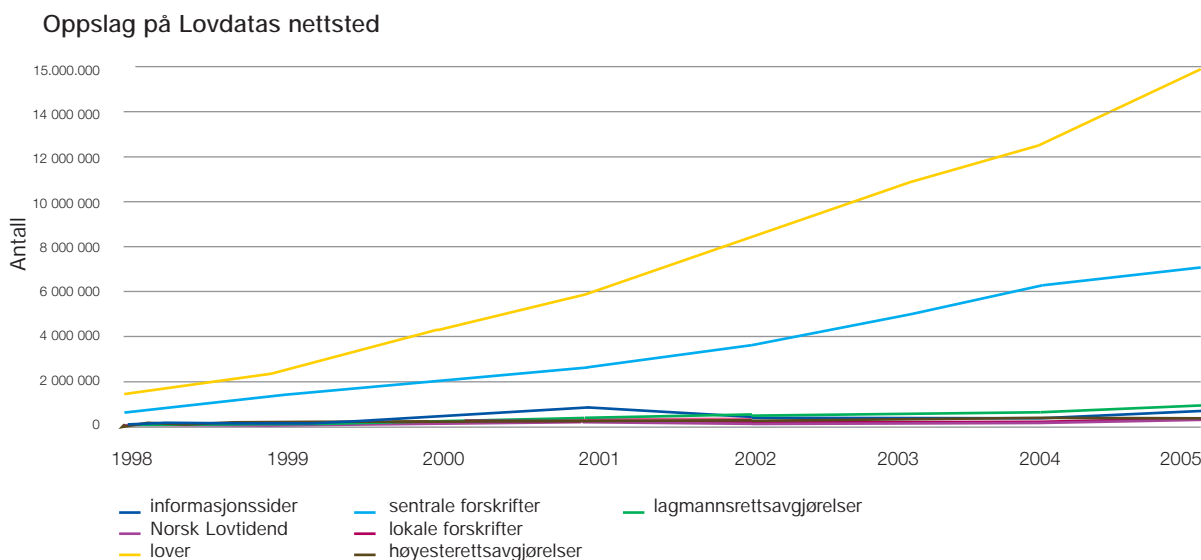
Abonnenter på tjenesten *Varsling fra Lovdata* (www.lovdata.no/varsle) får varsel om endringer i lover og forskrifter pr. e-post. Brukerne kan velge regelverk innenfor et bestemt rettsområde - som for eksempel HMS - eller angi egne lover/forskrifter. I tillegg sendes melding om nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser knyttet til lovene/forskriftene det abonneres på. I løpet av 2005 ble antall abonnenter fordoblet.

RSS-feed

I løpet av året ble det implementert en RSS-feed på Lovdatas nettside som automatisk oppdateres når det blir lagt ut nye

- nyheter
- lover eller forskrifter
- høyesteretts- eller lagmannsrettsavgjørelser

En bruker som har installert en RSS (Really Simple Syndication) feed på sin PC vil da bli varslet hver gang disse sidene blir oppdatert med nye dokumenter.

UDs traktatregister

UDs *Traktatregister* (www.lovdata.no/traktater) driftes av Lovdata. Basen, som er utviklet i et samarbeid mellom Utenriksdepartementet og Lovdata, omfatter alle gjeldende traktater hvor Norge er part. Basen inneholder registeropplysninger om traktatene i tillegg til fulltekst av traktater som er publisert i *Overenskomster med fremmede stater* fra og med 1992. Tekstene finnes både på norsk og originalspråket, som oftest engelsk.

Web-vert for Stortinget

Lovdata har vært web-vert for *Stortingets internett-sider* (www.stortinget.no) siden opprettelsen i 1996. Lovdata har først og fremst ansvaret for oppdateringen av de sidene som inneholder publikasjonene fra Stortinget.

Lovdata ajourfører og driver følgende baser:

Debatter og vedtak (Stortingsforhandlinger)
Komitéinnstillinger til Storting og Odelsting
Budsjettinnstillinger
Beslutninger i Odelsting og Lagting
Spørretimen
Dokument 8 (Private forslag)
Dokument 15 (Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar).

Stortingets nettsted hadde i 2005 ca. 15 millioner oppslag på årsbasis.

Systemer for profesjonelle brukere

Lovdata tilbyr systemer beregnet på profesjonelle brukere som for eksempel advokater, forvaltningen, rettsvesenet, næringslivet og undervisningssektoren. Systemene inneholder ulike typer rettskilder som lover, forskrifter, forarbeider, rettsavgjørelser, juridiske artikler og nemndsavgjørelser. Målsetningen er å gi brukerne et effektivt verktøy i det juridiske arbeidet. Det er derfor lagt til rette for avanserte søke- og fremfinningsmuligheter – med blant annet utstrakt bruk av krysskoblinger. Med utgangspunkt i en lovparagraf kan man for eksempel hoppe direkte til rettsavgjørelser som henviser til paragrafen, til merknadene i odelstingsproposisjonen og til forskrifter som er hjemlet i paragrafen.

Systemene ajourføres og utbygges kontinuerlig. Lovdata har totalt mer enn 100 databaser og i løpet av året ble følgende nye baser etablert:

- **Personvernemnda.** Nemnda ble opprettet i 2001 og behandler klager på vedtak som Datatilsynet fatter i medhold av personopplysningsloven og enkelte andre lover.

- **Patentstyret.** Basen inneholder avgjørelser fra Patentstyrets 2. avdeling, som er et uavhengig organ som i hovedsak behandler klager over avgjørelser som er truffet av Patentstyrets 1. avdeling eller Plantesortsnemnda. Patentstyrets hovedoppgave er å behandle søknader om patenter, varemerke- og designregistreringer.
- **Disiplinæavgjørelser for advokater.** Disiplinærnemnden ble opprettet i 1997 og behandler klager som gjelder spørsmål om en advokat har opptrådt i strid med god advokatskikk eller for øvrig i strid med domstolsloven eller annen lov.
- **Pasientskadenemnda.** Pasientskadenemnda ble opprettet i 2003 og behandler klager på vedtak fattet av Norsk Pasientskadeerstatning (NPE). Det er erstatningskrav knyttet til skader som er oppstått under behandling på offentlige helseinstitusjoner som er gjenstand for klagebehandling

I tillegg ble Lovdatas øvrige baser ajourført. Basen *JUS* over juridiske artikler omfatter artikler fra mer enn 140 forfattere. Basen vokste fra ca. 1500 artikler til over 2100 artikler i løpet av året.

Web-systemer

Lovdatas viktigste publiseringsmedium er Internett. *Lovdata* og *Lovdata Pluss* er to web-baserte systemer for profesjonelle brukere. Systemene inneholder følgende rettskilder:

- **Lovdata** – Lover, forskrifter, forarbeider, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak, juridiske artikler i fulltekst samt bibliografiske opplysninger om litteratur.
- **Lovdata Pluss** – Norske rettskilder pluss EØS-avtalen med ca. 4000 oversatte direktiver og forordninger, EFTAs overvåkningsorgan, EØS-komiteens beslutninger samt EFTA-domstolen. Videre dokumenteres den engelske versjonen av EU-kommisjonens rettslige informasjonssystem – *Celex*. Ved en systematisk utbygging av lenker mellom EØS/EU-kildene og norske lover og forskrifter, tilstreber Lovdata å øke tilgjengeligheten av dette kompliserte regelverket og synliggjøre sammenhengen med norske regler.

Advokatenes bruk av systemene har økt kraftig siden år 2000. De andre markedssegmentene kan ikke vise til et tilsvarende "hopp" i bruken.

I 2005 ble følgende nye funksjoner implementert i web-systemet:

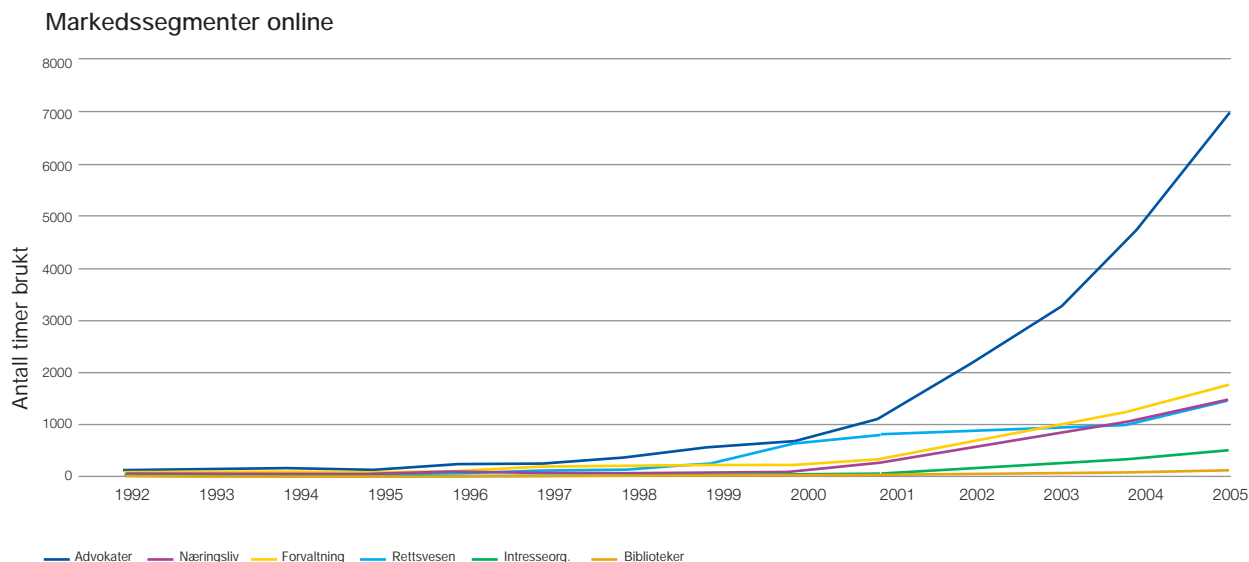
- **Utvalgsliste.** Den nye funksjonen gjør det mulig å bygge opp en liste over interessante dokumenter man finner frem til i løpet av søkesesjonen. Listen kan så redigeres og dokumenter i listen kan lagres/skrives ut.
- **Fokuser.** Det er innført en ny knapp (**Fokuser**) som gjøre det mulig å rulle frem teksten til neste forekomst av ett av søkeordene.
- **Overføring av søkeord ved skifte av base.** Søkeordene overføres til det nye søkeskjemaet forutsatt at feltet søkeordene forekommer i er det samme i det gamle og det nye søkeskjemaet.

DVD/CD

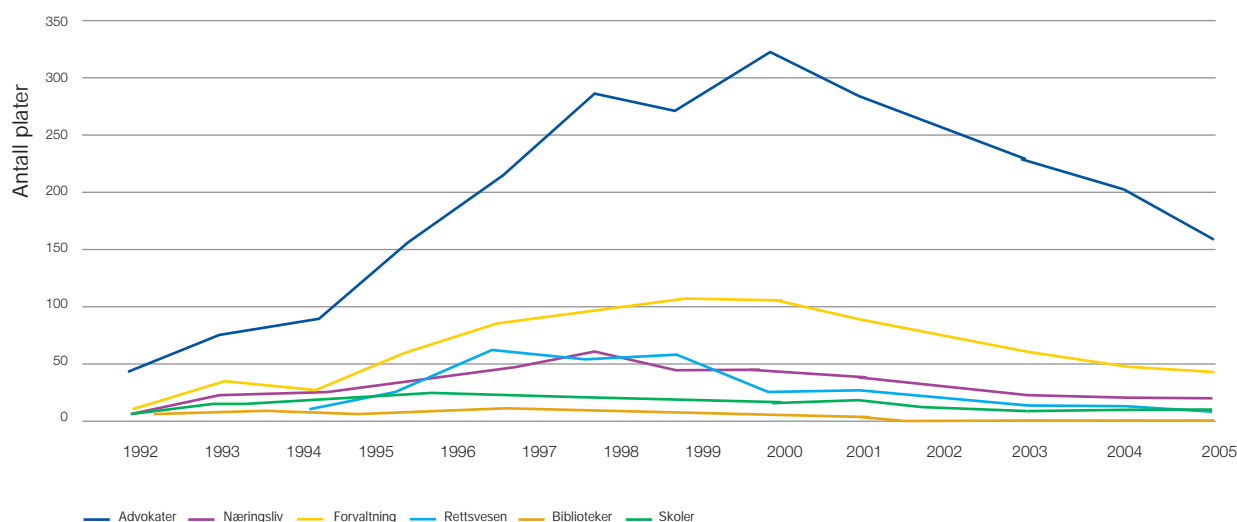
Lovdata DVD/CD med norske rettskilder inneholder det meste av informasjonen i online-systemet Lovdata.

Lovdatas første CD utkom mot slutten av 1990. I 2000 var systemet blitt så stort at det måtte utgis på flere CD-plater. Fra og med 2003 ble systemet igjen samlet på en DVD-plate.

Antall solgte plater nådde en topp i 2000 og har siden falt som et resultat av at mange av brukerne har gått over til det web-baserte online-systemet

Markedssegmenter DVD/CD

Markedsføring og kontakt med brukere

Lovdatas markedsføring er i stor grad basert på direkte kontakt med eksisterende og potensielle kunder. Målet er å fremstå som en serviceorientert bedrift som gir informasjon og løser problemer på en hurtig og effektiv måte. Dette er Lovdatas viktigste markedsføringsstrategi.

Lovdatas nettsted er populært, og en viktig målsetning er å videreutvikle disse sidene på en hensiktsmessig måte. Kommunikasjon med brukerne via e-post, telefon og ordinær post er en viktig beskjeftigelse i markedsføringsarbeidet. Gratis telefonisk brukerstøtte er også høyt prioritert.

Nyhetsbrevet *Nytt fra Lovdata* ble sendt til alle Lovdatas abonnenter to ganger i 2005.

Det ble annonsert i *Advokatbladet*, *Stud. Jur.*, *Arbeidsmiljø* og *Ny Teknikk*

Kursvirksomhet

Lovdata holder jevnlig kurs i bruk av online-systemene. Kursene går vanligvis over en dag og inneholder både teori og praktiske øvelser. De fleste kursene holdes i Lovdatas lokaler i Oslo, men det holdes også kurs i mange andre byer.

I 2005 ble det holdt kurs i Fredrikstad, Hamar, Lillehammer, Tønsberg, Skien, Kristiansand, Stavanger, Haugesund, Bergen, Ålesund, Trondheim, Harstad og Tromsø.

Lovdata holder også kurs tilpasset bedrifters eller organisasjoners behov. Bedriftsinterne kurs utgjør godt over halvparten av det totale kurstallet. Årlig holdes det egne kurs for advokatsekretærer som går på Treider AS og studenter på linjen for jus og ledelse ved Høgskolen i Buskerud. To ganger i året inviteres veilederne på juriteket ved Det juridiske fakultet i Oslo til Lovdata for en oppdatering i bruk av søkesystemene. Disse veilederne holder i sin tur Lovdata-kurs for jus-studentene.

Et Lovdata-kurs vil for svært mange være en positiv opplevelse som gir dem forutsetninger for å bruke systemet på en effektiv måte. Lovdatakurs godkjennes som del av den obligatoriske etterutdanningen for advokater.

I løpet av 2005 deltok ca. 260 personer på Lovdata-kurs.

Kort blick på utviklingen av Lovdatas produkter

Lovdatas formål er:

"å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Driften skal være selvfinansierende".

Kravet om selvfinansiering er realisert gjennom å utnytte tilgjengelige publiseringsteknologier til å utvikle produkter for salg. I tillegg til tilbudet på gratissidene har Lovdata valgt som strategi å tilby produkter til det vi kan kalle "profesjonelle rettskildebrukere".

Figuren nedenfor viser inntektsutviklingen siden 1983 for Lovdatas produkter.

Vi ser at det er tre produktgrupper som i praksis har preget Lovdatas inntektsutvikling: (a) online, (b) publikasjoner og (c) CD/DVD. Online og publikasjonssalget startet allerede i 1983, CD-salget i 1991.

Publikasjonsinntektene har vokst jevnt i alle år. Disse inntektene har dels vært knyttet til produksjonen av Norsk Lovtidend, dels til salg av tekst til forlag og utgivelse av egne publikasjoner.

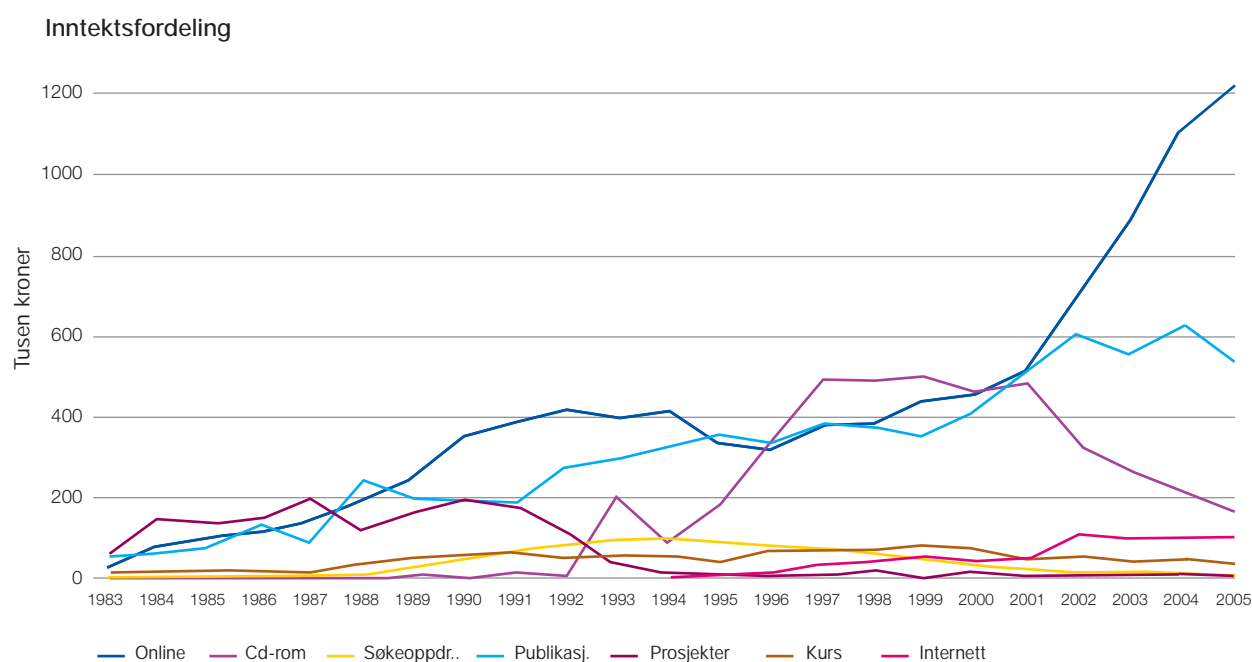
Utviklingen av online-inntektene kan inndeles i tre faser:

- 1983 til 1997 basert på SIR (linjebasert brukergrensesnitt)
- 1997 til 2001 basert på WINSIR (Windows-grensesnitt)
- fra 2001 basert på WEBSIR (web-grensesnitt)

Online-inntektene steg jevnt frem til 1992 - da konkurransen fra CDen (med dets grafiske grensesnitt) begynte å gjøre seg gjeldende. Deretter falt de frem til 1997, da det nye online-grensesnittet WINSIR begynte å bli populært. Online-inntektene tok virkelig av i 2002 etter at det web-baserte systemet var blitt introdusert året før.

CD-inntektene steg kraftig frem til 1998, hvorefter de flatet ut frem til 2001. Siden har de falt, idet mange av abonnentene har gått over til online-systemet.

I årene 1996 og 2001 var inntektene fra online, CD og publikasjoner jevnstore. Siden er Lovdatas inntekter blitt mer og mer preget av onlinesystemet. I 2004 ser vi at online-inntektene er over dobbelt så store som publikasjonsinntektene, og publikasjonsinntektene er over tre ganger så store som CD-inntektene.

Merknader til regnskapet for 2005

Lovdata har sitt forretningskontor i Oslo. Stiftelsen er en allmenntilgjengelig institusjon og har som formål å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Stiftelsen kan påta seg oppdrag fra såvel det offentlige som fra private i forbindelse med dette. Stiftelsen kan også bidra til forskning og utvikling innenfor stiftelsens formål.

I årsregnskapet er "fortsettelse drift forutsetningen" lagt til grunn, da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som skulle tilsi noe annet.

Arbeidsmiljøet i Lovdata er godt. Det har ikke vært iverksatt spesielle arbeidsmiljøtiltak i løpet av året. Sykefraværet i 2005 var totalt 112 dager eller ca. 3%. Det har ikke vært skader eller ulykker på personer eller materiell i 2005.

Stiftelsens drift har ingen påvirkning på det ytre miljø.

Stiftelsen består av 13 kvinnelige og 6 mannlige fast ansatte. Både styret og ledelsen er bevisst på de samfunnsmessige forventningene om å fremme likestilling i stiftelsen.

Stiftelsen driver kontinuerlig utvikling av egne produkter og støtter forskning ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo.

Lovdata har et sikringsfond på kr. 15.000.000. Midlene skal bidra til å sikre videre drift i tilfelle endrede forutsetninger av teknologisk, konkurransemessig eller annen art i fremtiden.

Årets resultat er tilført fri egenkapital.

Utsiktene for 2006

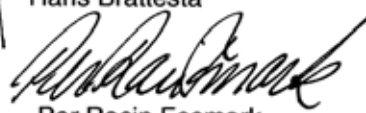
Lovdatas mål er å fortsette utviklingen av både nye databaser og integreringen av eksisterende baser for dermed å øke nytten av systemene for Lovdatas brukere.

Markedet for Lovdatas produkter forventes å ha en positiv utvikling også i 2006.

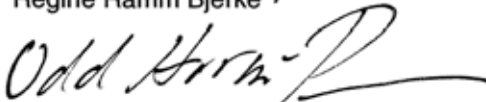
Oslo, 24.04.2006

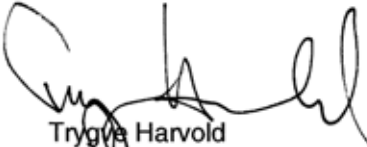
Styret for stiftelsen Lovdata

Knut Kaasen

Hans Brattestå

Per Racin Fosmark

Regine Ramm Bjerke

Odd Storm-Paulsen

Trygve Harvold
direktør

Regnskap

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse og noteopplysninger. Det er avlagt i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge for små foretak gjeldende pr. 31. desember 2005. Årsregnskapet er basert på følgende grunnleggende prinsipper:

Inntektsføring- og kostnadstidspunkt

- sammenstilling:

Inntekt resultatføres som hovedregel når den er opptjent. Inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunktet ved salg av varer og tjenester. Driftsinntektene er fratrasket merverdiavgift og rabatter. Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til.

Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Varige driftsmidler: Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte avskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Fordringer: Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad: Selskapet har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner.

Driftsregnskap

DRIFTSINNETEKTER OG KOSTNADER	Note	2005	2004	2003
Driftsinntekter:				
Online-systemer		12.134.395	11.046.598	8.796.452
DVD-system		1.639.977	2.171.425	2.598.458
Internett		1.054.642	1.014.514	970.658
Søkeoppdrag		90.959	129.143	162.894
Sats/tekst til publikasjoner		5.369.429	6.224.655	5.582.581
Kurs		362.020	519.148	430.340
Diverse inntekter		16.088	15.400	12.800
Sum driftsinntekter		20.667.510	21.120.883	18.554.183
Driftskostnader:				
Personalkostnader	1	11.796.683	11.250.063	9.837.006
Datakostnader		810.538	741.496	689.821
Andre driftskostnader	2	5.205.179	4.432.202	4.717.748
Adm. og salgskostnader		650.500	590.766	624.438
Ordinære avskrivninger	3	678.002	683.454	706.712
Tap på fordringer		47.262	18.188	28.166
Sum driftskostnader		19.188.164	17.716.169	16.603.891
Driftsresultat		1.479.346	3.404.714	1.950.292
FINANSINNETEKTER OG -KOSTNADER				
Finansinntekter		404.854	498.886	811.132
Finansutgifter		-28.307	-23.664	-18.673
Finansresultat		376.547	475.222	792.459
Ordinært resultat		1.855.893	3.879.936	
2.742.751				
Tilskudd til Universitetet i Oslo		785.000	812.000	762.000
ÅRSRESULTAT		1.070.893	3.067.936	1.980.751

Balanse

EIENDELER	Note	2005	2004	2003
Anleggsmidler	3			
Fast eiendom		3.621.822	3.621.822	3.621.822
Maskiner		471.024	683.309	377.602
Innventar		858.950	19.169	48.097
Sum anleggsmidler		4.951.796	4.324.300	4.047.521
Omløpsmidler				
Kortsiktige fordringer	4	163.324	155.840	278.419
Forskuddsbetalte kostnader		344.544	310.000	270.000
Obligasjoner		5.324.008	5.196.953	2.959.937
Bank		12.404.967	12.975.912	12.020.179
Bundne midler		1.051.017	1.059.940	1.047.529
Sum omløpsmidler		19.347.860	19.698.645	16.636.064
Sum eiendeler		24.239.656	24.022.945	20.623.585
GJELD OG EGENKAPITAL				
Egenkapital	5			
Sikringsfond		15.000.000	15.000.000	
Fri egenkapital 1.01		5.518.905	2.450.969	15.470.218
Årsresultat tilført fri egenkapital		1.070.895	3.067.936	1.980.751
Egenkapital 31.12		21.589.800	20.518.905	17.450.969
Kortsiktig gjeld				
Leverandører		454.788	713.604	459.829
Skattetrekk		511.145	524.662	513.175
Arbeidsgiveravgift		366.198	354.591	422.673
Påløpne kostnader		1.599.274	1.954.108	1.695.093
Fylkesskattesjefen		-281.549	-42.925	81.847
Sum gjeld		2.649.856	3.504.040	3.172.617
Sum gjeld og egenkapital		24.239.656	24.022.945	20.623.585

Oslo, 24.04.2006

Styret for stiftelsen Lovdata

Knut Kaasen

Hans Brattestå

Per Racin Fosmark

Regine Ramm Bjerke

Odd Storm-Paulsen

Trygve Harvold
direktør

Kontantstrømanalyse

Operasjonelle aktiviteter:	2005	2004	2003
Resultat	1.070.895	3.067.936	1.980.751
Ordinære avskrivninger	678.002	683.454	706.712
Endring i kundefordringer	-7.484	122.579	-52.805
Endring i leverandørgjeld	-258.816	253.774	-114.744
Endring i tidsavgrensningsposter	-629.914	638.625	62.395
Netto kontantstrøm	852.683	4.766.368	2.582.309
Investeringsaktiviteter:			
Utbetalinger ved kjøp av fast eiendom	0	0	-112.840
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1.305.497	-960.232	-358.681
Utbetalinger ved kjøp av obligasjoner	-127.055	-2.237.016	-294.658
Netto kontantstrøm	-1.432.552	-3.197.248	-766.179
Netto endring i kontanter o.l.	-579.867	1.569.120	1.816.130
Kontanter o.l. ved årets begynnelse	14.035.852	12.466.732	10.650.602
Beholdning av kontanter o.l. ved årets slutt	13.455.985	14.035.852	12.466.732

Noter til regnskapet

Note 1: Antall ansatte og ytelser til ledende personer mv.

Stiftelsen har hatt gjennomsnittlig 21 ansatte i 2005. Personalkostnadene fordelte seg som følger:

• lønninger	8.937.546
• arbeidsgiveravgift	1.439.217
• pensjonskostnader	1.110.871
• andre ytelser	309.048

Lønn og annen godtgjørelse til daglig leder er kr 940.844. Pensjonspremie for daglig leder er kr 230.813.

Stiftelsen har ingen særskilte forpliktelser overfor daglig leder eller leder av styret i forbindelse med opphør eller endring av ansettelse eller verv. Stiftelsen har ingen særskilte avtaler om bonuser, overskuddsdeling eller opsjoner til fordel for daglig leder eller leder av styret.

Pensjonspremiefond

Stiftelsen har et pensjonspremiefond. Saldo på premiefond pr 31.12.2005 fremkommer som følger:

Saldo pr. 1.1.2005	840.569
Omkostninger premiefond	-3.146
Resultat for 2004	164.791
Overskudd av premiefondmidler	19.703
A konto renter	30.658
Saldo pr 31.12.2005	1.052.575

Pensjonspremie i 2005 var kr 818.723. Lovdata fører ikke fremtidige, neddiskonterte pensjonpremier som passiva og heller ikke fremtidige, neddiskonterte pensjonsutbetalinger som aktiva.

Note 2: Andre driftsutgifter

Samlet godtgjørelse til styret i 2005 var kr 128.800.

Samlet godtgjørelse til revisor i 2005 var kr 46.013.

Stiftelsen flyttet inn i nye lokaler i 2005 og har leiekontrakt frem til 2015. Leien for gamle og nye lokaler i 2005 var på kr 1.893.980. Andre driftsutgifter relatert til flyttingen utgjorde ca kr 350.000.

Note 3: Varige driftsmidler

	Maskiner	Inventar	Maskinrom	Sum
Anskaffelseskost 01.01	12.142.132	1.081.465	693.769	13.917.366
Tilgang i år	381.020	909.471	15.006	1.305.497
Avgang i år	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	12.523.152	1.990.936	708.775	15.222.863
Akkumulert avskrivning 1.1	11.645.006	1.062.296	507.591	13.214.893
Avskrevet i år	520.064	69.690	88.248	678.002
Avskrevet på solgte driftsmidler	0	0	0	0
Akkumulert avskrivning 31.12	12.165.070	1.131.986	595.839	13.892.895
Bokført verdi 31.12	358.082	858.950	112.936	1.329.968
Avskrivningssats	50%	25%	25%	

Note 4: Kortsiktige fordringer

Utestående fordringer er nedskrevet med kr 60.000 for å dekke mulige tap. Avsetning til antatte tap på fordringer er uforandret fra 2004.

Note 5: Egenkapital

Stiftelsen har overført kr. 15.000.000 fra fri egenkapital til et sikringsfond. Midlene skal bidra til å sikre videre drift i tilfelle endrede forutsetninger av teknologisk, konkurransemessig eller annen art i fremtiden.

Ansatte

Administrasjon	Trygve Harvold (direktør) Tone Johannesen Sonja Bergstrøm	Redaksjon	Knut Davidsen (redaktør) Tone Merete Myhrvold Ragnhild Botten Weel Kari Gyllander Beate Kronen Dag Trygslund Hoelseth Mari Elton Randi Bjørhei Gudrun Wikheim Amble Kaja Kelder
Markedsføring	Aud Manger (markedssjef) Lene Skoli Strand		
Drift og utvikling	Henning Ve (systemsjef) Anne Lise Stray Kristian Torp Ronny André Hansen		

KPMG AS
P.O. Box 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
N-0306 Oslo

Telephone +47 21 09 21 09
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627MVA

Til årsmøtet i Stiftelsen Lovdata

REVISJONSBERETNING FOR 2005

Ledelsens ansvar og revisors oppgave

Vi har revidert årsregnskapet for stiftelsen Lovdata for regnskapsåret 2005, som viser et overskudd på kr 1 070 893. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Grunnlag for vår uttalelse

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarter vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Uttalelse

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling 31. desember 2005 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Vi har ikke fått kjennskap til noe forhold som tilsier at stiftelsens forvaltning og utdelinger ikke er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 24. april 2006
KPMG AS

Ole Christian Fongaard
Statsautorisert revisor

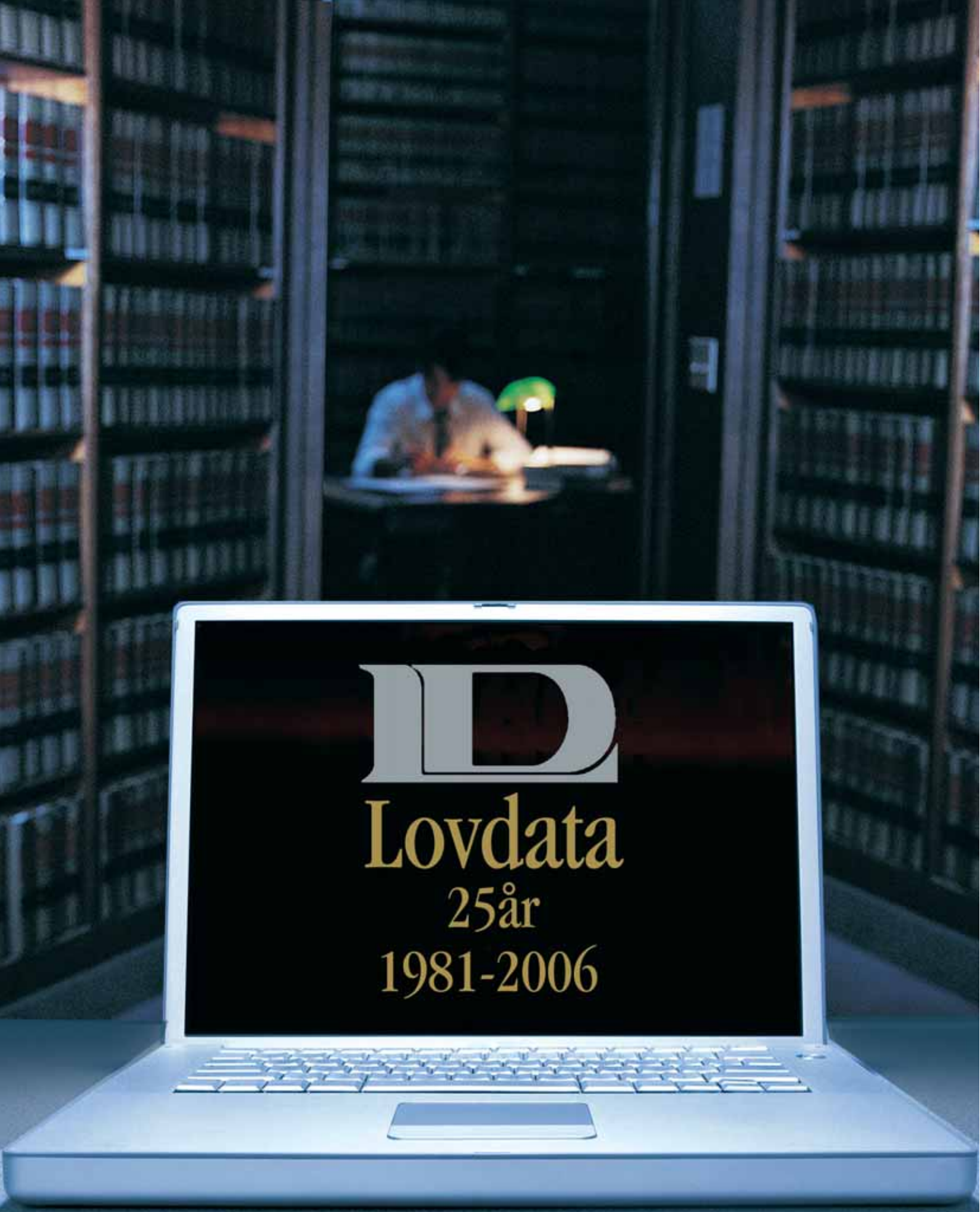
Offices in:

Oslo	Haugesund	
Bodø	Kristiansand	Sandnessjøen
Alta	Larvik	Stavanger
Arendal	Lillehammer	Stord
Bergen	Mo i Rana	Tromsø
Elverum	Molde	Trondheim
Finnsnes	Ræres	Tønsberg
Hamar	Sandefjord	Ålesund

KPMG AS is the Norwegian member firm of KPMG International,
a Swiss cooperative.
Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Lovdata

Postboks 2016 Vika, 0125 Oslo. Tlf: 23 11 83 00 Faks: 23 11 83 01, www.lovdata.no